

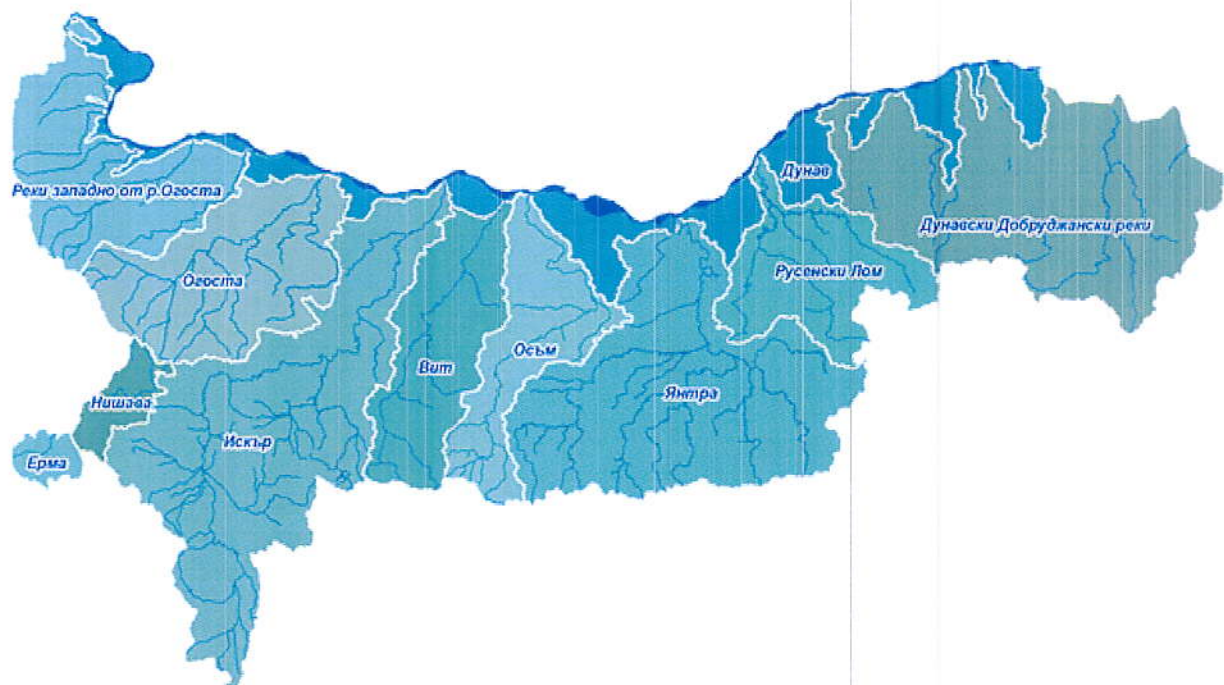
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

ДОКЛАД ПО наблюдението и контрола при прилагането на Плана за управление на риска от наводнения 2016 - 2021 г. в Дунавски район

(за периода 01.01.2019 - 31.12.2020 г.)

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ №60
тел.: +359 64 88 51 00, факс: +359 64 80 33 42
e-mail: dunavbd@bDDR.org, web: www.bd-dunav.org

Съдържание

Списък на използваните съкращения.....	3 стр.
Въведение	4 стр.
1. Информация за изпълнението на ПУРН за периода 01.01.2019 г. – 31.12.2020 г.	4 стр.
1.1. Обща информация за ПУРН 2016 -2021г.....	5 стр.
1.2. Начин и степен на изпълнение на мерките и условията за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия, съгласно т. I от Становище по екологична оценка № 1- 1/2016 г. на МОСВ.....	6 стр.
1.3. Изпълнение на мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016 - 2021 г. към 31.12.2020г.....	11 стр.
2. Информация за констатирани неблагоприятни последствия за околната среда и/или човешкото здраве, следствие на прилагане на ПУРН 2016 - 2021 г	16 стр.
3. Заключение за въздействието върху околната среда и човешкото здраве в резултат от прилагането на ПУРН 2016 -2021 г.....	16 стр.

Списък на използваните съкращения

Съкращение	Пълно наименование
БДДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ЕО	Екологична оценка
ЗВ	Закона за водите
ЗЗ	Защитена зона
ИП	Инвестиционно предложение
МЗХГ	Министерство на земеделието, храните и горите
МКОРД	Международна комисия за опазване на река Дунав
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ПоМ	Програма от мерки
ПСВРП	Предприятия/съоръженията с висок рисков потенциал
ПСНРП	Предприятия/съоръженията с нисък рисков потенциал
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РЗПРН	Райони със значителен потенциален риск от наводнения
РД ПБЗН	Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ОУП	Общ Устройствен План
ИП	Инвестиционни предложения
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДРБУ	Дунавски район за басейново управление

Въведение

Докладът по наблюдението и контрола при прилагането на Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2016 – 2021 г. в Дунавски район се изготвя на основание чл. 30, ал. 1 от Глава шеста „Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата“ на *Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*.

В резултат на процедурата по приемане и съгласуване на ПУРН 2016 - 2021 г. е издадено Становище по екологична оценка (ЕО) № 1-1/2016 г. на Министъра на околната среда и водите. ЕО анализира потенциалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на ПУРН и посочва мерките за предотвратяване на отрицателните въздействия върху компонентите на околната среда, включително върху защитените зони и територии и върху здравето на хората.

В Становището по екологична оценка са поставени мерки и условия, задължителни за съобразяване, разпределени в две основни групи:

1. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най - пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия;

2. Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН 2016 - 2021 г.

Настоящият доклад разглежда въздействието от прилагането на ПУРН 2016 - 2021 г., върху околната среда и човешкото здраве, включително прилагането на посочените по-горе групи мерки през последните две години от действието на плана.

1. Информация за изпълнението на ПУРН за периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г.

1.1. Обща информация за ПУРН 2016 - 2021 г.

Директива 2007/60/ЕС /Европейска директива за наводненията, ДН/ изисква от държавите членки да приложат подход на дългосрочно планиране за намаляване на риска от наводнения в три етапа:

- Изготвяне на Предварителна оценка на риска от наводнения за всеки район на басейново управление;
- Съставяне на карти на районите под заплаха от наводнения и карти на райони с риск от наводнения;
- Разработване на План за управление на риска от наводнения (ПУРН) с включена Програма от мерки (ПоМ)

ПУРН 2016 - 2021 г. в ДРБУ е изготвен съгласно чл.7 от Директива 2007/60/ЕС и на основание чл. 146и от Закона за водите /ЗВ/. Съгласно чл. 155, ал.1 т.26 от ЗВ компетентен орган за басейново управление, отговорен за разработването на ПУРН е Директорът на басейнова дирекция.

ПУРН 2016 - 2021 г. в ДРБУ е приет /ДРБУ/ с Решение № 1104/29.12.2016 г. на Министерски съвет и е публикуван на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район“ – в секция „Управление на водите“, подсекция „Управление на риска от наводнения“, част „План за управление на риска от наводнения“ на следния адрес:

<http://www.bd-dunav.org/content/upravlenie-na-vodite/upravlenie-na-riska-ot-navodneniia/plan-za-upravlenie-na-riska-ot-navodneniia/>

Основна цел на плана е да създаде условия за намаляване на неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност на наводненията в ДРБУ и по-конкретно - в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения /РЗПРН/.

ПУРН за ДРБУ обхваща цялата територия на района за басейново управление, разглеждайки всички аспекти на управлението на риска от наводнения, съгласно Европейската директива за наводненията (Директива 2007/60/ЕС) - предотвратяване, защита, подготвеност, възстановяване и преглед и реакция. В плана са отчетени характеристиките на дунавския речен басейн и са интегрирани аспектите на опазване на околната среда. В него е представена информация за всички етапи от процеса на управление на риска от наводнения, съгласно изискванията на Директива 2007/60/ЕС, като се акцентира върху определяне на цели и приоритети при управлението на риска от наводнения и върху програмата от мерки за постигане на поставените цели.

Основна част от ПУРН е Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения /ПоМ/, предвидени за изпълнение в периода 2017-2021 г. Тя включва:

- конкретни мерки за всеки РЗПРН;
- общи мерки за Района на басейново управление;
- мерки извън РЗПРН - планирани за конкретни места извън РЗПРН

За всички мерки, планирани в ПУРН са идентифицирани конкретни компетентни органи, отговорни за изпълнението им. Отговорните институции са определени съобразно характера на мерките и компетенциите им, регламентирани в действащото законодателство след провеждане на консултации с тях. Компетентни органи за изпълнение на включените мерки в ПУРН 2016-2021 г. са: министерства и други органи на изпълнителната власт, регионални структури на министерствата, органи на местната власт, научни институти, други собственици и ползватели на съоръженията за защита от вредното въздействие на водите.

В процеса на съгласуване на проекта за ПУРН е дадено Становище за екологична оценка № 1-1/2016 г. на Министъра на околната среда и водите, съгласно което са определени условия и мерки за прилагане на плана, както следва:

- Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия, които са:

✓ Общи мерки */Приложение 16 от ПУРН/*

✓ Мерки за отразяване в окончателния вариант на проекта за ПУРН
✓ Мерки за изпълнение при прилагането на ПУРН */Приложение 17 от ПУРН/;*

• Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016-2021 */Приложение IX от ПУРН/;*

Съгласно Становището, на всеки две години БДДР трябва да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ПУРН, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването му, който да представя в МОСВ за одобряване не по-късно от 1 юли на всяка трета година.

1.2. Начин и степен на изпълнение на мерките и условията за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия, съгласно т. 1 от Становище по екологична оценка № 1-1/2016 г. на Министъра на околната среда и водите

А. Общи мерки

1. Планирането и осъществяването на всички дейности в рамките на ПУРН да не противоречат на режимите, в т.ч. на защитените зони, постановени със заповедите за обявяването и планове за управлението им. както и на режимите на защитените територии, въведени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването и планове за управлението им. Закона за горите и подзаконовите нормативни актове по прилагането;

2. Всички инвестиционни предложения, планове и програми, произтичащи от предвижданията на ПУРН, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС). както и инвестиционни предложения, планове, програми, и проекти в обхвата на чл. 31. ал. I от Закона за биологичното разнообразие да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с положителен диспозитив на компетентния орган по околна среда и при съобразяване с условията и мерките в съответния административен акт;

3. Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с анализирания и моделиран обхват при сценарий на вероятност на 20-годишната вълна;

4. При прилагането на мерките за възстановяване на компрометирани диги, надграждане на диги, изграждане на земно-насипна дига и комбинация, планиране и изграждане на линейни защитни съоръжения /охранителни канали, преустройство или изграждане на дренажни съоръжения, строителните работи да се извършват за кратък период извън размножителният сезон на животинските видове по Приложения № 2 и № 3 на Закона за биологичното разнообразие, от март до юли. за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване;

5. При прилагане на мярката за осигуряване на скатове за задържане да се предвиждат залесителните дейности само с местни видове, вкл. такива, формиращи крайречни местообитания.

Изпълнение: Мерките са отразени в ПУРН 2016 - 2021 г. Вzeti са предвид и се прилагат при издаване на становища за допустимост при съгласуване на ИП за инвестиционни дейности в териториалния обхват на ДРБУ, както и при предоставяне на становища на БДДР при разработване на ОУП на общини.

Б. Мерки за отразяване в окончателния вариант на проекта на ПУРН.

1.В ПУРН да се даде допълнителна информация кои водовземни съоръжения за обществено питейно-битово водоснабдяване попадат в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПП, съгласно съответните карти.

Изпълнение: Мярката е отразена във финалния вариант на ПУРН 2016-2021 г.

В. Мерки за изпълнение при прилагането на ПУРН

1. Общи смекчаващи мерки, които да се прилагат в защитените зони за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятни въздействия от заложените в ПУРН структурни/строителни мерки:

1.1. Всички структурни мерки от Програмата от мерки на ПУРН, свързани с изграждане на нови диги и корекции, освен при доказана необходимост и липса на алтернативни решения, да се реализират извън границите на защитените зони и след оценка съгласно мярка 1.А.2. Мярката не се отнася за тези структурни мерки, предвиждани в населени места и селищни образувания, попадащи в границите на зоните.

1.2. На етап идеен проект, да се консултира с БДДР възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, с по-шадящи мерки от националния каталог от мерки, съгласно таблица 8 „Предлагани алтернативи на конкретни мерки от Програмата от мерки за ПУРН в ДРБУ" от ДОСВ;

1.3. С цел недопускане на значително кумулативно отрицателно въздействие всички планове, проекти, програми и инвестиционни предложения, които могат да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела в обхвата на ДРБУ и не са свързани с изпълнение на мерки от ПУРН и ПУРБ да бъдат консултирани с БДДР и съобразени с териториалния обхват и период на изпълнение на предвидените в ПУРН мерки, които следва да се считат за приоритетни.

1.4. При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;

1.5. При прилагане на структурните мерки в защитени зони всички съпътстващи дейности (напр. обслужващи строителството пътища) да бъдат ситуирани при възможност извън природни местообитания или местообитания на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони.

Изпълнение: При съгласуването на становища за допустимост на ИП, БДДР изисква изпълнението на структурни мерки, свързани с изграждане на нови диги и корекции, освен при доказана необходимост и липса на алтернативни решения, да се реализират извън границите на защитените зони /е изключение на дейностите в населените места/;

При мерките, свързани със строителство се изисква недопускане на замърсяване на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника, а при прилагане на структурни мерки в защитени зони всички съпътстващи дейности (напр, обслужващи строителството пътища) да бъдат ситуирани при възможност извън природни местообитания или местообитания на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони. В случай, че в предстоящите дейности в ИП попадат в защитени зони и включват и съпътстващи дейности, като например обслужващи строителството пътища. БДДР препоръчва същите да бъдат ситуирани извън природни местообитания или местообитания на видовете.

При постъпване на идеен проект, БДДР разглежда възможността и препоръчва заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, с по-щадящи мерки от националния каталог от мерки.

2. Специфични смекчаващи мерки, които да се прилагат в защитените зони за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятни въздействия от заложените в ПУРН структурни/строителни мерки:

2.1. В случай, че изпълнението на мерки за поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.) и създаване или възстановяване чрез оводняване на влажна зона, е свързано със създаване на нови канали, това да се осъществи за кратък период извън размножителния период на консервационно значимите видове:

2.2. Изпълнението на мерки за отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна:

- да се осъществява само в коритата на реките, без да се засягат крайречната и естествената островна растителност;

- да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове;

- да се прилага при доказана необходимост по надлежния ред;

2.3. Мярката за премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета да се прилага извън размножителния период на водозависимите видовете;

2.4. Мерките за премахване на опасни, пречеци и/или неефективни язовири и регулиращи съоръжения за изпускане на води зад дигите да се изпълняват:

- чрез регулирано източване с по-малък дебит и по-голяма продължителност с цел намаляване на върха на високата вода;

- извън размножителния период на консервационно значимите водозависими

и крайречни животински видове;

2.5. Мяроката за създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките да се планира само в заблатени крайречни райони, където допълнителното им заливане не променя съществено хидрофизичните условия на терена, а опресняването на застоялите води би имало положителен ефект върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоните;

Изпълнение: При издаване на становища за допустимост от БДДР за ИП, които касаят строителни дейности, попадащи на територията на защитени зони или защитени територии. БДДР изисква да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника. При издаване на разрешителни за почистване и отстранявания на затлачвания на речните корита и и дерета в разрешителните се включват условия почистването да се осъществява само в коритата на реките, без да се засягат крайречната и естествената островна растителност и дейностите да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове. От влизане в сила на ПУРН 2016-2021 г. до момента, няма постъпила информация в БДДР за стартиране на мерки, свързани със създаване на управляеми полдери, както и за предложения за премахване на пречещи и/или неефективни язовири.

3. При реализиране на мерките по плана да се включват критерии, свързани с насърчаване на зелените проекти;

Изпълнение: Това е акцент, поставен в ДН и препоръка на Европейската комисия и Европейската сметна палата при извършения одит на разработения ПУРН. БДДР насърчава изпълнението на проекти за намаляване на риска от наводнения, адресирани към т.н. „зелени мерки“ / зелена инфраструктура /.

4. Ежегодно (пролет и есен) обследване на техническото, експлоатационното състояние на малките язовири и определяне на свободните обеми. При необходимост набелязване на мерки за поддържане и ремонт;

Изпълнение: Представители на БДДР участват в обследване на малките язовири в рамките на дейността на междуведомствените комисии, сформирани по Заповеди на Областните управители. При необходимост се дават предписания на собствениците на хидротехническите съоръжения за дейности по извършване на поддръжка и ремонт. Обследването на състоянието на язовирните стени с в компетенциите на ДАМТН, които извършват ежегоден мониторинг на състоянието на съоръженията.

5. Разработване и прилагане на програма на мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;

Изпълнение: В БДДР няма разработена програма конкретно за мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване. Съгласно компетенциите си БДДР разработва програми за контролен и оперативен мониторинг на водите, съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ЗВ. Програмите за мониторинг се утвърждават от Министъра на околната среда и водите, като мониторингът се изпълнява от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

6. Прекратяване на водовземането за питейно-битови цели от водовземни съоръжения при констатирано замърсяване на добиваната вода вследствие на наводнение;

Изпълнение: През периода от влизане в сила на ПУРН до момента, в БДДР не е постъпвала информация за констатирано замърсяване на добиваната вода, вследствие на възникнало наводнение.

7. За предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) и предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВРП), които попадат в РЗПРН - при актуализирането на докладите им за политиката за предотвратяване на големи аварии и докладите за безопасност - при необходимост да се изисква и становище от Басейновата дирекция;

Изпълнение: За периода от влизане в сила на плана, в БДДР няма постъпили доклади от ПСНРП и ПСВРП.

8. В Аварийните планове на ПСВРП, които попадат в РЗПРН, да се взема предвид наличието на условия на уязвимост от наводнения, свързано с вероятност от възникване на голяма авария и да се предвидят конкретни мерки за намаляване на евентуалните последици за околната среда и живота и здравето на хората при възникване на авария в резултат от наводнения, като в тези случаи да се изисква и становище от Басейновата дирекция;

Изпълнение: За периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. в БДДР не са постъпвали Аварийни планове на ПСВРП, които попадат в РЗПРН за становище по отношение на мерки за намаляване на евентуалните последици за околната среда и живота и здравето на хората при възникване на авария в резултат от наводнения. БДДР има готовност за изразяване на становище по включените мерки в аварийните планове на ПСВРП.

9. При условие, че предвидените в ПУРН мерки за защита от наводнения ще се прилагат в санитарно-охранителни зони на водоизточници за питейно-битови цели или минерални води, то тези мерки следва да се съобразят с режимите на ограничения и забрани в тези зони;

Изпълнение: За отчетния период, БДДР няма данни за стартирали мерки, които се прилагат в граници на СОЗ. В становищата по постъпили в БДДР инвестиционни намерения, които засягат СОЗ, БДДР е поставила като изискване, дейностите предмет на инвестиционните намерения да бъдат съобразени с режимите на ограничения и забрани в тези зони.

10. Да се осигури допълнителна информация кои естествени извори и водовземни съоръжения на минерални води попадат в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПРН, съгласно съответните карти.

Изпълнение: На база на резултатите от картите на заплахата и на риска от наводнения са установени водовземните съоръжения на минерални води, попадащи в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПРН.

1.3. Изпълнение на мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016-2021 г. към 31.12.2018 г.

1.3.1. Съгласувани инвестиционни предложения за защита от вредното въздействие на водите

През периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. са издадени **76 становища** за съгласуване на инвестиционни предложения за защита от вредното въздействие на водите.

Издадените становища са в изпълнение на следните мерки от ПУРН 2016- 2021 г.:

- „Реконструкция и ремонт на язовири“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE46 - PRO30 - REAC117 - **30 бр.**;
- „Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия вкл. биологично укрепване“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PR3-REAC3 / - **2 бр.**;
- „Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE27-REAC28/ - **17 бр.**;
- “Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях” /Код по национален каталог на мерките за наместване на риска от наводнения PREP21-REAC68/ - **8 бр.**;
- “Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE16-REAC17/ - **4 бр.**;
- “ Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE5 - PRO2 - REAC6/ - **1 бр.**;
- „Изграждане на инженерно-технически съоръжения-охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места, включително съоръжения за изпомпване на води“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE62-PR047/ - **1 бр.**;
- „Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири“ / Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE47-PRO31-REAC118/ - **1 бр.**;
- „Реконструкция и поддържане на корекциите“ /Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE50-PR035-REAC 123/ - **6 бр.**
- „Премахване на опасни, пречици и/или неефективни язовири“ /Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE48-PR032-REAC 119/- **1 бр.**
- „Изграждане на системи за ранно предупреждение, специално адресирани към поройни наводнения, дължащи се на интензивни валежи с малък пространствен и времеви обхват“ /Код по национален каталог на мерките за намаляване на риска от наводнения PRE15-PREP1-RR6-REAC 16/ - **5 бр.**

Разпределение на издадени становища по области в ДРБУ:

Софийска област - **14 бр.**; Област Монтана - **9 бр.**; Област Велико Търново - **8 бр.**; Област София – град – **5 бр.**; Област Враца - **5 бр.**; Област Русе - **4 бр.**; Област Плевен - **4 бр.**; Област Варна - **4 бр.**; Област Разград - **4 бр.**; Област Търговище - **4 бр.**; Област Габрово - **4 бр.**; Област Силистра - **4 бр.**; Област Ловеч - **3 бр.**; Област Добрич - **2 бр.**; Област Видин - **2 бр.**

Разпределението на издадените становища за допустимост по области в ДРБУ е представено на следната графика:

1.3.2. Стартирали инвестиционни предложения/дейности от Програмата от мерки в ПУРН

Тук се отнасят следните мерки за наблюдение и контрол:

1.3.2.1. Издадени разрешителни за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока и за защита от вредното въздействие на водите (в границите на и извън защитени зони)
За периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. БДДР е издала общо 22 бр. разрешителни за ползване на воден обект, свързани с изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока и за защита от вредното въздействие на водите.

Издадените разрешителни попадат в 4 поречия на ДРБУ. Разпределението им е както следва:

- Поречие Искър – 14 бр. разрешителни
- Поречие Янтра – 3 бр. разрешителни
- Поречие Огоста – 3 бр. разрешителни
- Поречие Вит - 2 бр. разрешителни

Разпределението на издадените разрешителни е представено на следната графика:

1.3.2.2. Издадени разрешителни, свързани с осигуряване на проводимост на речните корита и дерета за преминаване на висока вълна

За периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. БДДР е издала общо 5 бр. разрешителни за ползване на воден обект, свързани с издаване на разрешителни с осигуряване на проводимост на речните корита и дерета за преминаване на висока вълна. Те са издадени за поречията Янтра / 4 бр./ и Огоста / 1 бр./.

1.3.2.3. Предварителни уведомления за ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни съоръжения, необходими за изграждането на строителен обект, във връзка със защита от вредното въздействие на водите (в границите на и извън защитени зони). През периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. няма обработени уведомления за ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни съоръжения, необходими за изграждането на строителен обект, във връзка със защита от вредното въздействие на водите.

1.3.2.4. Предварителни уведомления за поддържане на проводимостта на некоригирани речни легла извън границите на населените места с цел осигуряване на проводимост, и когато не попадат в зони по чл. 119а, ал. 1, т.5 от ЗВ.

През периода 01.01.2019 г. - 31.12.2020 г. в БДДР са постъпили 3 бр. предварителни уведомления за поддържане на проводимостта на некоригирани речни легла извън границите на населените места с цел осигуряване на проводимост.

1.3.2.5. Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и участъците с намалена проводимост

През 2019 и 2020 г. представители на БДДР са участвали в състава на междуведомствени комисии, назначени със заповеди на Областните управители на съответните области и Кметове на общини, находящи се на територията на БДДР и са извършили контролни проверки на критични участъци от реки и язовири, съвместно с представители на общинските администрации, областните администрации, „Напоителни системи“ ЕАД, РД „ПБЗН“ и ДАМТН. През 2019 г. са извършени общо **860 бр.** проверки на критични участъци, от които **168 бр.** са проверените участъци от реки, а **692 бр.** са проверки по язовири и 500 метровите участъци след язовирните стени. Освен участие в проверките на междуведомствени комисии, представители на БДДР са извършили текущ и последващ контрол на основание чл.188 ал. 1 от ЗВ, в изпълнение на който са извършили контролни проверки по обследване на потенциално опасните водостопански обекти и проводимостта на речните легла в ДРБУ. Проверени са **257 бр.** участъци от речните легла на територията на БДДР .

През 2020 г. представители на БДДР са участвали в **582 бр.** проверки в състава на Междуведомствени комисии, от които **116 бр.** на участъци от реки и **466 бр.** на язовири и отводящи дерета след язовирните стени.

В резултат на провеждане на текущ и последващ контрол, съгласно чл.188 ал. 1 от ЗВ, през 2020 г. представители на БДДР са проверили още **196 бр.** участъци от речните легла на територията на БДДР.

По-малкият брой контролни проверки през 2020 г. спрямо 2019 г. се дължи на възникналата извънредна епидемиологична обстановка в страната.

1.3.3. Поддържане на регистър по изпълнение на мерките от Програмата от мерки в ПУРН (код, име, място на прилагане, вкл. име и код на защитена зона)

БДДР е изготвила и поддържа Регистър с информация за мерки от ПУРН 2016 - 2021 г. в ДРБУ, което улеснява процесът по отчитане на напредъка в изпълнението на мерките. Тъй като основен момент при актуализацията на ПУРН е анализ на степента на изпълнението на мерките от първия цикъл на прилагане на Директивата за наводненията, БДДР изпрати писма до компетентните институции с искане за предоставяне на информация за изпълнение на мерките от ПУРН 2016-2021 г. В БДДР е постъпила информация за изпълнение на следните мерки включени в плана:

- „Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирани територия“

За мярката отговорни са Кметовете на общините. Получената информация от общинските администрации показва, че в периода 2017-2020 г. в ДРБУ са почистени речни участъци с обща дължина около 168 км. Дейностите са извършени в 155 бр. населени места на територията на 50 общини и в обхвата на 15 бр. райони със значителен потенциален риск от наводнения;

- „Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна“

За мярката отговорни са областните управители.

От областните администрации е получена информация за почистени речни участъци както следва: В област Русе са почистени участъци от река Русенски Лом, река Сараджийска и река Бели Лом. В област Шумен – участъци от река Хърсовска и река Суха. В област Габрово са почистени участъци от река Шаварна. В област Велико Търново - участъци от река Янтра и река Белица. В Софийска област са почистени участъци от реките Лесновска, Какач, Градоманска, Перловска, Боянска както отводнителен канал в район "Кремиковци"

- *„Реконструкция и ремонт на язовири“*

Извършени са дейности по ремонт и възстановяване на язовирни стени и облекчителните съоръжения към тях на 34 бр. общински язовира;

- *„Изграждане на нови корекции“* - в БДДР е постъпила информация от Столична Община, за дейности по изграждане на коригиран участък от река Драгалевска, както и за изградени нови корекции на реки в териториалния обхват на общините Габрово, Мездра, Никола Козлево и Венец;

- *„Реконструкция и поддържане на корекциите“*

Извършени са дейности по реконструкция на коригирани речни участъци на територията на общините: Габрово, Плевен, Мездра и Самоков;

- *„Възстановяване на компрометиран диги“*

За изпълнението на мярката отговорни органи са: „Напоителни системи“ ЕАД за защитните съоръжения извън урбанизирана територия и Кметовете на общините – за дигите в границите на населените места. Възстановени са: Дунавска дига при р. Войнишка - от км 781.500 до км 784.107 в землище на гр. Дунавци, община Видин; разрушен участък от дясна дига и на бермата пред нея при км 107+710 от река Осъм при село Деветаки, обл. Ловеч; 100 метров участък от дига на река Искър при с. Ореховица, община Долна Митрополия; Дунавска дига в обл. Плевен - от км 610+500 до км 621+000; Дунавска дига в обл. В.Търново - от км 536+750 до км 538+050; от 556+250 до 556+700; дига от река Русенски Лом при с.Красен, Община Иваново;

- *„Терасиране, реконструкция на отводнителните канали“*

От „Напоителни системи“ ЕАД са извършени дейности по реконструкция на отводнителни канали от Отводнителните Системи: "Белене - Свищов" и "Карабоаз". Извършено е и почистване на общо 12 бр. отводнителни канали;

- *„Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях“* - набрана е информация от текущ и последващ контрол на БДДР и участие на нейни представители в междуведомствени комисии;

- „Оценка на отвеждането и дренването на дъждовните води и в частност на канализационните мрежи в населените места“

Извършено е техническо обследване на открити канали за повърхностни води с дължина 6100 м в Община Алфатар, както и оценка за отвеждането и дренването на дъждовните води в канализационната мрежа на Община Левски /дължина 12 200 м/;

- „Актуализиране на наредбите за поддържане и експлоатация на малките язовири с цел безопасно провеждане на високи вълни, породени от поройни наводнения“ – мярката е изцяло изпълнена с приемането на Наредбата;

- „Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия, включително от наводнения“ - Представители на БДДР участват в комисии по разработване на областни и общински програми за намаляване на риска от бедствия;

- „Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складиран материал и други намиращи се в границите на речните легла или дерета“

Отстранени са подприщващи съоръжения по река Видбол в Община Макреш;

- „Повишаване на готовността на населението за реагиране при наводнения“

По реализиране на международен проект "Организиране на мероприятия за подготовка и обучение на населението за реакция при наводнения и последващи кризи" е извършено обучение на целеви групи /ученици, възрастни хора, НПО и бизнес организации, представители на медии/ за реагиране при наводнения. Извършено е повишаване на институционалния капацитет на служители на ПБЗН в 6-те центъра на ГД „ПБЗН“ - от които 3-ри в териториалния обхват на БДДР - гр. София, гр. Враца, с. Гергини /област Габрово/.

Проведени са учебни тренировки по прилагане на аварийните планове на язовирите в Община Божурище.

В Община Главиница са разработени брошури за действия при наводнения.

Дейности по подготовка и обучение на населението за реакция при наводнения са проведени още на териториите на общините: Грамада, Ябланица, Крушари, Левски, Павликени, Полски Тръмбеш, Трявна и Плевен;

- „Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия вкл. биологично укрепване“

Извършени са дейности по полагане на габиони при укрепване на речния бряг на река Елийска в участък с дължина от 1 км на територията на Община Полски Тръмбеш. Извършено е укрепване на речния бряг на река Белица в 1 участък и на брега на река Янтра – в 4 участъка на територията на Община Велико Търново;

- „Изграждане на байпасен канал за пренасочване на водни количества в друг воден обект или водохранилище“

Изграден е байпасен канал с дължина 260 на територията на Община Ценово;

- „Изграждане на дъждовна канализация“

Изготвен е проект за изграждане на дъждовна канализация в град Троян;

- „Провеждане на обучителни и информационни кампании по проблемите, свързани с наводненията" и "Създаване на механизъм за координация на действията при възникване на риск от наводнения, вкл. в трансграничен район"- през м.ноември и м. декември 2018 г. в гр. Плевен са проведени 3 бр. срещи със заинтересовани страни и компетентни органи за изпълнение на мерки от ПУРН, относно проблеми, свързани с наводненията и най-вече с актуализацията на ПОРН и определяне на РЗПРН през втория цикъл на прилагане на Европейската директива за наводненията;

- „ Създаване на капацитет на компетентните органи /РИОСВ или БД/ " - през 2017 г. е проведено обучение на служители на БДДР за работа с моделиращ софтуер „Нес-Ras“; проведено е обучение за управление на безпилотен летателен апарат /дрон/, закупен за нуждите на БДДР;

- „Сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на други държави" - в изпълнение на мярката представител на БДДР е взел участие през м. септември 2018 г. в международна конференция свързана с управлението на риска от наводнения в гр. Грац, Австрия

1.3.4. Провеждане на мониторинг на качеството на водата от засегнати при наводнение водоземни съоръжения за питейно - битово водоснабдяване и санитарно-охранители зони

През периода 01.01.2019 г. – 31.12.2020 г. в БДДР няма постъпили сигнали за засегнати водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, в резултат на настъпило наводнение.

През периода 01.01.2017 г. – 31.12.2018 г. в БДДР има постъпил сигнал за засегнати подземни водоизточници за питейно - битово водоснабдяване в района на гр.Брегово, в резултат на настъпило наводнение, поради високи води на река Тимок през месец март 2018 г. Съгласно компетенциите си РЗИ гр.Видин е извършила пробонабиране на питейната вода от 5 пункта за изследване на показателите по Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно - битови цели. В резултат на взетите проби и извършените изследвания на качеството на питейната вода е констатирано, че всички показатели с изключение на нитратите отговарят на показателите на Наредба № 9.

Съгласно наличната в БДДР информация, превишенията по нитрати в този участък са констатирани още през 2010 г. и не са следствие от настъпилото наводнение.

1.3.5. Изпълнение на дейности за повишаване на естественото водозадържане

Мерките за естествена водна ретензия имат позитивен ефект по отношение постигането на целите както на Рамковата директива за водите, така и на Директивата за наводненията, тъй като освен до намаляване на риска от наводнения, водят и до подобряване на качеството на водите и до възстановяване на биологичното разнообразие. Те биха били успешно средство за борба срещу засушаванията и климатичните изменения. До момента в БДДР няма постъпила информация за стартирали мерки за естествена водна ретензия, главно поради недостиг на финансов ресурс, но съгласно компетенциите си БДДР се стреми да повиши осведомеността сред заинтересованите страни и широката общественост за ползите от прилагането на тези мерки. В периода на изпълнение на ПУРН 2016-2021 г. БДДР участва като партньор в международен проект „Намаляване на риска от наводнения чрез възстановяване на заливни равнини по р. Дунав и притоците й“ /проект „Danube Floodplain“, в рамките на който са извършени дейности по разработване и прилагане на Методология за идентифициране на заливни равнини в Дунавския речен басейн /река Дунав и избрани притоци/ и изготвяне и прилагане на подход за оценка на тяхната ефективност по избрани показатели. Резултатите от проекта могат да бъдат използвани за разработване на Национална Методология за идентифициране и оценка на места, подходящи за възстановяване на заливни равнини в България, в изпълнение на препоръките на европейските одитиращи институции /Европейската комисия и Европейската сметна палата /.

1.3.6. Провеждане на мониторинг на биологични и физикохимични показатели за качество, определящи екологичното състояние на водите във водните тела, засегнати от дейности по изпълнение на мерки от ПУРН

В изпълнение на задълженията, регламентирани в чл. 155. ал.1. т.4 от ЗВ, БДДР извършва планиране на мониторинга на водите, в т.ч. мониторинг на химичното и екологично състояние на повърхностни води и мониторинг на химично и количествено състояние на подземните води. За целта БДДР разработва програми за контролен и оперативен мониторинг на водите съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ЗВ. Програмите за мониторинг се утвърждават от Министерът на околната среда и водите, като мониторингът се изпълнява от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). За периода 2019 - 2020 г. мониторинг на повърхностни води в Дунавски район за басейново управление е извършван съгласно две заповеди за мониторинг – № 230/28.03.2019 г. и № 267/03.04.2020 г. Общият брой пунктове наблюдавани по време на действие на двете мониторингови програми по биологични и физикохимични елементи за качество е **561 броя, от които 265 пункта за повърхностни води и 296 пункта за подземни води.** Предвид това че в ПУРН има планирани мерки за изпълнение, обхващащи целият район на БДДР, би могло да се направи заключение, че за периода 2019 - 2020 г. е проведен мониторинг в **561 броя** мониторингови пункта за повърхностни и подземни води, засегнати от дейностите по изпълнение на мерките от ПУРН.

От анализа на резултатите от проведения мониторинг за горесцитирания период не може да се излезе с еднозначна констатация за подобряване и/или влошаване на състоянието на повърхностните водни тела в резултат на изпълнение на мерките от ПУРН.

1.3.7. Събиране на информация и поддържане на регистър за настъпили наводнения, включително за причинени щети

Ежегодно в БДДР се събира информация за настъпили наводнения. Информацията се обобщава в регистър. В него се поддържа база данни за настъпилите наводнения и причинените щети по населени места.

В изпълнение на Споразумение между МОСВ и Световната банка, в процеса на актуализация на Предварителната оценка на риска от наводнения /ПОРН/ в ДРБУ е изпратен до заинтересованите страни въпросник за събиране на информация за възникнали наводнения след 2011г. При разработването на ПОРН за ДРБУ е събрана информация за 217 наводнения, случили се в 341 местоположения (населени места).

2. Информации за констатирани неблагоприятни последствия за околната среда и/или човешкото здраве, следствие на прилагане на ПУРН 2016 - 2021 г.

В периода от влизане в сила на ПУРН 2016 - 2021 г. до изготвянето на Доклада за наблюдение и контрол при прилагането на ПУРН, не са констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и човешкото здраве, в резултат на изпълнението му и съответно не е необходимо прилагането на коригиращи мерки по отношение на въздействието върху околната среда и човешкото здраве.

3. Заключение за въздействието върху околната среда и човешкото здраве в резултат от прилагането на ПУРН 2016 - 2021 г.

В заключение, след направения анализ на информацията за периода 01.01.2017 - 31.12.2020 г., може да се направят следните обобщения:

- Една част от мерките, заложиени в ПУРН 2016-2021 г. са стартирали и изпълнени. Значим процент от мерките обаче остават нереализирани, главно поради липса на финансов ресурс;
- При осъществяването на структурни мерки от плана, не са констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда;
- Констатира се, че за периода 2017-2020 г. изпълнението на ПУРН не е оказало неблагоприятно въздействие върху компонентите на околната среда.

С уважение,

ЦВЕТОМИРА ХРИСТОВА

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район”

